

Datasäkerhet vid mottagande av material

Syftet med Statistikcentralens system för mottagande av material är att ta emot material som levererats till Statistikcentralen för statistiska ändamål och dela dem vidare till de statistikgrenar som utnyttjar materialet. I den här utredningen beskrivs dataöverföringssystemets och databehandlingsmiljöns struktur och genomförande ur datasäkerhetssynvinkel.

Allmänt om datasäkerheten

Fysisk datasäkerhet

Statistikcentralen och Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori har gemensamt hand om den fysiska datasäkerheten. Servrarna finns i en bevakad datorsal. Servrarna underhålls enligt normal underhållscykel.

Datasäkerheten ombesörjs med samma element också vid distansarbete.

Behörighetshantering

Vid Statistikcentralen hanteras behörigheten med hjälp av det system för behörighetshantering som Valtori producerar. Behörigheterna baserar sig på arbetsroller och i dem följs principen om minsta behörighet. Arbetstagarens arbetsroll bestäms utgående från de uppgifter han eller hon sköter. Arbetsrollen godkänns av arbetstagarens chef i systemet för behörighetshantering.

Loggning

Lagstiftningen ställer allmänna krav på behandlingen av logguppgifter. Dessutom finns anvisningar om insamling och behandling av logguppgifter (s.k. logghantering) som gäller den statliga sektorn liksom också Statistikcentralens egna loggpolitiska beslut. Logghändelser produceras t.ex. om felsituationer och it-säkerhetsincidenter samt om behandling och läsning av kritiska uppgifter.

För all behandling i anslutning till datamaterial samlas händelseuppgifter in till det centrala loggningssystemet. Rätten att använda loggarna har begränsats till att omfatta endast särskilt utsedda personer, vars arbetsuppgifter kräver en noggrannare behandling av logguppgifterna.

Författningar som styr materialavtalet

Var och en som anställs vid Statistikcentralen undertecknar i början av anställningsförhållandet en sekretessförbindelse. Den förpliktar en person att inte för en utomstående röja sådana angelägenheter som han eller hon fått kännedom om under anställningsförhållandet och som enligt statistiklagen eller lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller enligt en särskild föreskrift av en myndighet definieras som sekretessbelagda.

Statistikcentralen ingår ett rättsligt materialavtal med producenten av materialet. I avtalet beskrivs dataskyddet och datasäkerheten. Framför allt när det gäller anskaffning av datamaterial av engångsnatur är det möjligt att använda s.k. förfrågningar om uppgifter om material, som styrs av motsvarande författningar som materialavtalet. De viktigaste författningarna är:

- EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679)
- Dataskyddslagen (1050/2018),
- Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019),
- Statistiklag (280/2004) och
- Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)

Dataöverföring till Statistikcentralens server (linjeöverföring)

Vid linjeöverföring levererar leverantören av materialet materialfilerna till Statistikcentralens skyddade server enligt sina egna dataskyddsbestämmelser eller så hämtar Statistikcentralen filerna från leverantörens skyddade server via en starkt krypterad dataförbindelse.

Gränssnittssökningar och webbskrapning

Uppgifter kan också sökas direkt från dataproducenternas API-gränssnitt eller webbsidor utöver via det ovan beskrivna filöverföringssystemet.

Sökningen av data från API-gränssnitten görs programmässigt enligt de användningsvillkor som gränssnittsleverantören har definierat. Ofta baserar sig användningen av gränssnittet på ett avtal mellan informationsproducenten och Statistikcentralen. Då tilldelas Statistikcentralen behörighet och koder för identifiering i gränssnittet och med hjälp av dem är det möjligt att söka uppgifter.

Webbskrapning är en automatiserad datainsamlingsmetod, där uppgifterna insamlas formlbundet på basis av webbplatsens källkod. Statistikcentralens allmänna verksamhetsprinciper för webbskrapning finns på [Statistikcentralens webbplats](#).

Mottagningsprocessen för material

Datamaterialets datasäkerhet definierar personernas behörighetsroller och mottagandet av materialet har definierats som en arbetsroll vad gäller behörigheten. Arbetsrollen söks för de personer som ansvarar för mottagning av material och vars arbetsuppgifter kräver dessa behörigheter. På motsvarande sätt söks behörigheternas arbetsroller med arbetsrollerna i de övriga skedena i statistikproduktionsprocessen.

Tjänsten för mottagande av material ansvarar för att inkomna material styrs till rådatalagrets materialspecifika kataloger eller till statistikgrenarnas egna arbetskataloger. Rättigheterna till datamålkatalogen är begränsade och de beviljas utgående från arbetsuppgiftsprincip i enlighet med Statistikcentralens behörighetshantering. Chefen ifråga fastställer rättigheterna till olika strukturer för sina underordnade.

En automatisering av processen för mottagande av material till en metadatastyrd processhantering pågår vid Statistikcentralen. Systemet kommer att införas stegvis.

I det nya mottagandesystemet införs som en automatiserad tjänst också en pseudonymisering av personuppgifter.

Förvaring, arkivering och förstöring av material

Bestämmelser om förvaring av uppgifter som samlats in för statistiska ändamål finns i 10 a § i statistiklagen. På basis av Riksarkivets beslut (KA/19843/07.01.01.03.01/2017) förvaras dessutom det digitala statistikmaterialet permanent.

Materialet görs säkert i enlighet med säkerhetspolicyn och man övar regelbundet återställande av material.

Forskningsändamål

Enligt 13 § i statistiklagen kan en statistikmyndighet lämna ut sekretessbelagda uppgifter som den samlat in för statistiska ändamål bl.a. för vetenskaplig forskning och statistiska utredningar som gäller samhällsförhållanden så att direkt identifiering har hindrats.

Användningen av forskningsmaterial baserar sig på tidsbundna användningstillstånd med hjälp av vilka en eller flera särskilt utsedda forskare får rättigheter till Statistikcentralens operativsystem för forskartjänster (FIONA). Personuppgifterna pseudonymiseras för forskaranvändning projektvis.

Överföringen av uppgifter från systemet till den egna datorn har hindrats. När tillståndet gått ut raderas användarrättigheterna till materialet.

Tjänst för mottagande av material

Mera information om användningen av material för forskningsändamål, som är avsett för personer utanför Statistikcentralen, får du i dokumentet Anvisningar och regler för forskartjänster eller genom att ställa frågor på adressen tutkijapalvelut@stat.fi.

Mera information

Mera information om mottagande av material får du genom att skicka e-post till adressen aineistojen.vastanotto@stat.fi. I ärenden som gäller datasekretess får du mera information på adressen tietosuoja@stat.fi.